

శ్రీ
భాగవతము

హయగ్రీవస్తవము *

- 1 శ్లో॥ హయగ్రీవస్యోనఃపాయాన్నిగమమయహేమ
రవనాత్పత్యతిష్ఠేప్రశ్నేప్రాచ్యలవసు పు
రాణానురంగణః॥ పృథ్వీధ్యవ్రాక్స్వాపాద్య
హయగ్రీవననంకల్పముపయన్ । పరాస్కృ
త్వా యస్త్వంప్రభవతిచతేష్వద్యుతగుణః

- 2 యథావత్వద్యూపాకినుః మహిమాసంద
 గమకం! సహిధ్యాతుశ్చ కన్యసనుసురవరై
 నాఽపిమునిభిః కియంతస్యూర్తతాన్యస్త
 దపిసద్వశైతల్లవనయాత్ సద్వశ్చౌత్రింశి
 ల్పంతవసువపుషఃకల్పయతుధీః॥
- 3 మధుంహత్వారక్షన్ దుగ్రహి గమదిగాతైట
 భిముఖౌ! ప్రమాతంతక్నేదో?ంబునిమహతి
 హేతైరపధునన్! కపడి! బహ్మద్యైఘ్న
 తితకరకోశైరుపసృతః ప్రభోవక్త్రేనాజిన
 జయనిగమహేపారవముఖ॥
- 4 యత్తజ్ఞాసివిరచామర్షితచ్యాగ్నీసాదో!
 రక్షాంసినిదకాహతిచక్రవర్తిః క్షిణాభే!త
 ర్హింతతోరదశనాంచలకత్తదైత్యాత్ మే
 దోవధూయచక్రమేస్వక కాంగుళోతం॥
- 5 చక్రేలగ్నమరీషకోగపకిరోమదన్వయా

- 6 పాశ్చాత్య భాగ త్యాః
 త్వచ్చక్తి సుక్రకాంతః బీజీభూయసమస్త
 భూతసివహాధారంరురోహదృతం భూతం
 యత్కిలమెదసాజని వశస్సీభ్యా యతే
 మేదిసి
- 7 బలంజ్ఞానంశక్తిదక్షిణతీరపిచసీర్యం నిరు
 మంవహావార్యంశౌర్యం కిమపిపరమైశ్వ
 ర్యమితియత్ సయావద్భూతానాంపచ
 రితపిసగో?ండజితరెన తావత్తైస్తిత్వ
 యిససఫలంయత్తదఖలం
- 8 శక్త్యోదార్యవయా ముఖస్యభవనోధర్మ
 స్యధర్మద్విషానానుగ్రాహ్యతయాశరవ్యప
 దవీయాంత్యత్రీదుష్కథసా యెజన్తావసర
 హయాస్యభవతాద్భక్తస్సంస్కృతాయాంతి

తాంతున్యమా మఃసంప్లుతం త్వయిరుచే
ల్లింగదవాంగామ్మతై॥

9 గుణాః కించిత్కుర్యగుణానిమితిసిద్ధం బ
హువిదః పరిపంచాత్పాకతిత్వా మభిషద
తిశూన్యంకిలగుణైః బుతైకించిత్కా గోన
హిబహిరఖండవృతసుఖాత్ పరస్తాత్త్వ
త్తత్వాత్ భవతిభవత్తేనై ధనగుణ॥

10 సత్త్వప్రాక్రగిధానశా ససభవంస్వీకృత్య
దక్షంవపుఃప్రేయః ప్రేమతవాయితఃస్వ
విముఖోబుద్ధః పరాగైక్షధాఃరయ్యనిచ్చ
సిరత్తగాయసహనా జాతాస్తదాజాదయః
క్రీడాయైస్వయమపు్యదేషిధగవన్ తత్రైక
మేతద్వపుః॥

11 స్వరూపంత్రైపేమాస్పదమడల సత్తాచితి
సుఖంపరాగ్భావోపాయాత్ప్రజనయతిజీవ

- ప్రియశిశూర్ | పితాశ్చండుగ్ధాంస్తాన్విహ
రిసిచపుష్కన్ శిశురసీ ప్రసేదాస్త్రిన్ గింభే
గురురసీవిమావాంసుదదృశా |

- 12 అగ్రీవా యావా యోధాః కిమతిననుగళాదా
చపద్యాన్ శిశునాం స్త్వం మన్యాయత్యై
తదైశ్యేదరగళితయో దాపశిద్వేదగ
ళాః | హేమా ఘోషే హేమాంసపదిపురపి
బ్రహ్మసంకాంతయేద్రాక్ | వాజగ్రీవాస్త్వన
ద్యః పరిణతిమకృథాః పూర్వకంతాస్య యో
స్త్వం |

- 13 శశిభిః సహ సైశ్శోధితాంతైః ప్రక్లేప్తం
వపురఖలపవిత్రం వాజివక్త్రందధానః స్ఫుర
తుదరరథాంగేపుష్కంబోధముద్రాదధవ
నపథిమాయోదోభిః రగ్రైశ్చతుభిః |

14 శకలితమనుకైట భోతమాం గమ్రుతరుధి
రావిలమెడిసఃప్రవేశాత్ జలమతమనానా
తిమంసమంతాత్ కలుషమధీశతవాణః
క్వశోధి॥

15 యద్వామజ్జ్యోహసాయదయమరివఘాక
జ్జలాశ్రునంతి లీలానానైశ్చన్ద్రమంగంమ
తనయతవపుశ్శోక్త్యతే నర్తయీ వా ని
హ్రిన్మానాన్దైతీమామెన్విషనలితకశేత్వ
య్యురారోహతద్రాగంగుల్కగ్రంసమగ్రస్త
వభవతవిభౌహౌహవాజ్జేనాదః॥

16 భవతిఖలుఃపగాత్రాత్కవేదంప) భౌధ
స్తిమితయసిచితియద్వోగనిద్రా మహా
ప్య! ఘనవదవసరోద్ధాభీః పరాచీనమిద్ధా
ఘటయతితవనానా భూతజాతావలోకిం॥

17 శంఖంచక్రంచమూద్రానిఖలనిగమ మూ

భాగదానంబూదభ దాగ్రం హస్తైశ్చ సైశ్చతు
భిశ్చుభలిభిసుభగంపుస్తకించాదదాననః॥
• సాద్రేకోత్సాహ హేమా సహమఖరదర
చ్యావిధ్వస్తరితాః పక్షిక్షీణకేశైఃపురిత
ఘామఘాబాతుదేవోపయూస్యః॥

18 త్రాణద్రాకాశశాంకాభక ధపలవ పుక్తి
ర్యగుచ్చైశ్చతుష్పాశోపివ్యావీయూషభేనో
చ్చయవచితచలత్క కుదాలక్ష్యదంతః॥వ
ద్భ్యాముల్లంఘనూనోహః హయ హయ
విద్ధిరకసంయచ్చశిశ్వాంవాక్సిద్ధినావ త్రైవా
ప్రతిహతకవితాపాదినమంత్రేణన్యాయో॥

19 హకారోచకాత్రాక్షంగమయతి హుధా
త్వంశకితమూసకారస్సామాహ స్వరడివ
ఃసుప్తోద్ధ్వరవిధిం బహిభిక్తంబ్రహ్మ
చరితమభిచక్షేమనురయంవపుశ్చతు

హూత్రం న దతిహయః క్షాత్రధవతః

20 హూత్రం గర్భాభ్యో హయముఖహయైః
 పరిహృతైస్స కారస్సాధేన్ద్రద్విధవిహితా
 సానునలితః కర్ణాదైవ్వాతనుపాభ
 కైత్ శీషాసుచమాంసుధాత్తైః పులిండు
 మురనుచున్నైతనుసా.

21 బౌచాదార్యం వక్త్రైశ్చ శ్చక్రమైశ్చైతద్వై
 స్తస్మిన్దీతద్విధాజప్యవేః శాబ్ధీమూర్తి
 చతుర్వర్గాయోగా చ్చాతుర్మాన్యమ్
 చాప్యయం వక్త్రైః ముత్యైః

22 సుత్రాశ్చ న హయవక్త్రసా ధయగతింతు
 ఖ్వాదపెనోధగ్వాగామోన్నత్యంః ససంశ్రితే
 మయిదయామాదార్యమావిష్కరం చక్ర
 ర్యం పరిదశగాయోత్తరతరం పశ్యన్ తజ్జై
 ద్భృశం త్వాసిం చామివ శీవ ముసా

సారస్వతస్త్రాసాః।

23 వాచస్పతిరయసాధుసంస్కృతపదావాదే
ప్రతిద్వంద్వినోవాచంస్తంభయదంభిదపా
దళనాయాసింధియంభాతయః తత్త్వంగా
హయసాహసా భిషతనలప్రత్యధిశాంవా
గయశ్చైయః ప్రాప్తయవాజివక్త్రభగవన్
భక్తింపరాంబంధయః।

24 విద్యాంవిషభాయమూయు రరోగతాం
చృత్తినతీతదనుగద్రవిణంచమానం
శ్లాఘాంసుగద్యపదద్యక్ష్మ తాంశ్మహాణ
మోదాయతేధివతుమేపచనాపరాధః॥

25 ఉగ్రీకృణవేనత్వమాదిత్యేనముపాస్యసే।
బుధాస్సధాంశోధ్యా యతిత్వాంతితా
పాపనుత్తయే॥

26 భస్మం దివ్యం తవాంఘ్రిం భవభయదమనం
 పద్మయాప్తాపి తోవాంఘ్రి హిత్యం మాంఘ్రి
 య్యుజ్యాలసచరణవృజాపాదుకాపాలభా
 నౌనశ్రావ్యం నాపిచైంద్రం నవనమసు
 పమం ప్రాభవం పాక్షయోః స్వత్ సత్త్వం ను
 త్పాక్ష్యమైతద్ధయవదనభవద్దాసదాసాం
 త్యగాస్యం ।

27 పురానచ్చేదోభూషణా జద్యగః సస్త్రిశ్శని
 తరోవిరమ్యువ్యాచారాత్త్రిభువనతాచీతవ
 తుద్యక్ । యథాఖంపిశ్శబ్దస్త్రితమపినద్యో
 బ్దపటలీముదీర్యాః కుర్యాత్స్థుజసిగుః । తా
 తద్వదఖలం ।

టీ. సచ్చేదః భావశేషః, నిజం శక్యతే నిజద్యక్
 స్వదశ్చ అససన్ స అసన్ లభిః వ్యావృ
 త్తాక్రమైరసితం పెమమూః మహతా

స్వవరాగ్ధృష్టిరూపేణ మహత్తత్వైవతద్వా
రాతిభిలంబగత్ స్మజసి

28 ఉరసినివసల్లక్ష్మీలావణ్యసంగవిశేంగితైరమృ
తధనలైరంగై రజ్జునమీనతిమింగితైః నిహత
నిగమామోషీ హేషావివర్తితవేదవాక్ స్ఫుర
తుపురతో వాజీవక్త్రే గిరామధిరాణ్ము

29 హృదయవయితామూర్తిన్యోతానుషంగవి
శింగితా మమృతలహరీమంగిజ్యోత్స్నామ
యామభితఃకిరన్ దధిదళిదకా గ్రంథంము
ద్రాంగిరామవబోధసిం హృదిగాయముఖో
భాయాత్పాయాచ్చరోధవవిప్లవాత్

30 ఇతిశ్రీమన్మదూభాంక శ్రీవత్సావ్యయసంభ
వఃపాయగ్రీవస్తవంచక్రై స్మసింహవాధగ
వల్కేః

ఇతి శ్రీమద్భక్తమంత్రమును బ్రహ్మసింహాచార్యస్వామి
నో భగవత్కృపావేళితమహామృగీవస్తవమ్॥
పరీధావి సంవత్సర చైత్రశుద్ధనవమీ.

అయమస్మిన్నేవసమయే రామచంద్రకథా
మృతమితి వాల్మీకీయవదేవవిస్మృతమితిహ
నమపిసమాపయాంచక్ర తిస్యారంధ్రస్తుగ
తవత్సరవైశాఖశుక్లపంచమ్యాః బహువః॥
ఎకాదశమాసైస్సమాప్తిరథవత్॥

మంగళంమహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

10649

